

Františkovo slovo

č.221

Boží Duch vede nás a církvev

Nová centrála katolických charismatiků zahájí ve Vatikánu činnost na Svatodušní svátky

Nejde jenom o migranty...

Papež: Světovou krizi působí záměna morálních a finančních účtů

Papež: Hříchem se stárne, Duch svatý omlazuje

Papež: Ježíš před rozlíceným davem mlčel

výtah hlavních myšlenek z promluv papeže Františka a zpráv z Vatikánu. Plné znění naleznete na stránkách Radio Vaticana.

Boží Duch vede nás a církev

Drazí bratři a sestry, dobrý den!

Evangelium této 6. neděle velikonoční nám prezentuje úryvek z promluvy, kterou pronesl Ježíš k apoštolům při Poslední večeři (srov. Jan 14,23-29). Mluví o působení Ducha svatého a slibuje: »Přímluvce, Duch svatý, kterého Otec pošle ve jménu mém, ten vás naučí všemu a připomene vám všechno ostatní, co jsem vám řekl já« (v.26). Před blížícím se ukřižováním Ježíš ujišťuje apoštoly, že nezůstanou sami. Bude s nimi navždy Duch svatý, Přímluvce, který jim bude oporou v poslání šířit evangelium do celého světa. V původním řeckém jazyce označuje termín „Přímluvce“ *Toho, kdo je po boku, aby podporoval a těšil*. Ježíš se vrací k Otci, avšak nadále učí a proniká učedníky působením Ducha svatého.

V čem spočívá poslání Ducha svatého, kterého slibuje Ježíš? Říká to On sám: »Naučí vás všemu a připomene vám všechno ostatní, co jsem vám řekl já«. Během svého pozemského života předal Ježíš všechno to, co chtěl apoštolům svěřit: dovršil Zjevení Boží, tedy všechno to, co chtěl Otec říci lidstvu Synovým vtělením. Úkolem Ducha svatého je připomínat, dávat plné porozumění a vést ke konkrétnímu uskutečňování Ježíšova učení. A právě to je poslání církve, jež se uskutečňuje určitým životním stylem, vyznačujícím se těmito požadavky: vírou v Pána a zachováváním Jeho Slova; poddajností Duchu svatému, který nepřetržitě oživuje a zpřítomňuje Zmrtvýchvstalého Pána; přijetím a dosvědčováním Jeho pokoje v otevřenosti a setkávání s druhými.

Aby toto všechno církev uskutečnila, nemůže zůstat statickou, nýbrž je povolána jednat za aktivní účasti každého pokřtěného jako putující společenství, oživané a nesené světlem a silou Ducha svatého, který obnovuje všechno. Jde o osvobození ze světských pout, jimiž jsou naše mínění, naše strategie a naše cíle, které víru zatěžují, abychom poddajně naslouchali Pánovu Slovu. Takto Boží Duch vede nás a církev, aby se autenticky zaskvěla její krásná a zářivá tvář, jak si přeje Kristus.

Pán nás dnes vybízí, ať otevřeme srdce daru Ducha svatého, který nás vede stezkami dějin. On nás den po dni vychovává k logice evangelia, logice přívětivé lásky, »učí nás všemu« a »připomíná všechno, co nám řekl« Pán.

Kéž Maria, kterou tento měsíc květen ctíme a se zvláštní úctou vzýváme jako svoji nebeskou matku, vždycky chrání církev a celé lidstvo. Ona, která svojí pokornou a odvážnou vírou plně spolupracovala s Duchem svatým na Vtělení Božího Syna, ať pomáhá také nám nechat se poučovat a vést Přímluvcem, abychom Boží Slovo přijali a dosvědčovali svým životem.

27.5.2019

Nová centrála katolických charismatiků zahájí ve Vatikánu činnost na Svatodušní svátky

Vatikán. Na Svatodušní svátky zahájí činnost nová centrála katolického charismatického hnutí ve Vatikánu. Nese jméno CHARIS, což je akronym anglického názvu tohoto úřadu *Catholic Charismatic Renewal International Service*. Do jejího čela vybral papež František francouzského laika a otce rodiny Jeana-Luca Moense, který se angažuje v charismatickém hnutí již přes 45 let. Duchovním asistentem instituce jmenoval otce Raniera Cantalamessu OFM Cap., kazatele papežského domu.

CHARIS povstala 8. prosince loňského roku z vůle papeže Františka v rámci vatikánského Úřadu pro laiky, rodinu a život, aby sloužila všem charismatickým skupinám v katolické církvi. Její statuta vstoupí v platnost 9. června 2019 na slavnost Seslání Ducha svatého. Téhož dne definitivně skončí činnost dvou dosavadních zastřešujících institucí katolických charismatiků, což jsou Papežské sdružení katolické bratrství *Catholic Fraternity of Charismatic Covenant Communities and Fellowships (CF)* a Mezinárodní katolická služba charismatické obnovy (*International Catholic Charismatic Renewal Services*). Jak v rozhovoru pro náš rozhlas zdůrazňuje **P. Alexandre Awi Mello**, sekretář Úřadu pro laiky, rodinu a život, CHARIS není pouhou fúzí obou organizací, nýbrž je novou službou zahajující novou etapu katolického charismatického hnutí.

„Myslím, že po letnicích se její novost projeví zřetelněji. Je také nutné zdůraznit, že podle výslovného přání Svatého otce CHARIS není orgánem vlády, nýbrž služby společenství. Hlavnímu moderátorovi asistuje skupina poradců nazvaná Mezinárodní služba společenství, tvořená 18 lidmi z celého světa. Zastupují jednak světadíly a jednak různé skupiny v rámci katolického charismatického hnutí. Svůj první mandát dostali od Úřadu pro laiky, rodinu a život.“

Svatý otec si přál, aby centrála charismatického hnutí byla přímo ve Vatikánu. Chce tak vyjádřit, že celý tento „proud milosti“, jak mnohokrát charismatické hnutí nazval, plně náleží k univerzální církvi. Zároveň má poukázat na jednotu v mnohosti a význam společenství, což má mimo jiné dopad v tom, že si žádná jednotlivá skupina nemůže osobovat nárok na vedení katolické charismatické obnovy, vysvětluje otec Awí. A jaké se nová struktura projeví v terénu?

„Statuta CHARIS požadují, aby v každé zemi vznikla Národní služba společenství, která v co největší míře sjednotí všechny charismatické skupiny, aby žádná nedominovala nad jinou. V některých zemích půjde o skutečnou novinku, protože prozatím v nich jednotlivé charismatické skupiny nepěstovaly žádné vzájemné vztahy, někdy se dokonce ignorovaly nebo navzájem soupeřily. V jiných zemích naopak tato struktura odráží již existující společenství a v těchto případech není co měnit. Vytváření těchto jednotlivých Národních služeb bude jedním z úkolů CHARIS,“ dodává sekretář Úřadu pro laiky, rodinu a život.

Jmenování mne překvapilo, nic takového jsem nečekal – říká první **moderátor CHARIS Jean-Luc Moens**. Přiznává, že jeho reakce byla dvojitá: na jedné straně radost z dalšího církevního uznání charismatického hnutí 52 let poté, co jej Duch svatý povolal k životu, a na druhé straně bázeň. Kde má původ označení „proud milosti“, které se v souvislosti s charismatickým hnutím často užívá?

Výraz „proud milosti“ užil papež František při setkání s charismatickou obnovou v roce 2014 na římském Olympijském stadionu. Vypůjčil si ho od kardinála Léona Josepha Suenense, kterého papež Pavel VI. jmenoval svým zástupcem pro Katolickou charismatickou obnovu. Podle tohoto kardinála, kterého jsem měl tu čest poznat osobně, se charismatická obnova neměla považovat za hnutí, nýbrž za proud milosti povoláný k oživení celé církve. Je to také výraz, který lépe odráží velkou různorodost jednotlivých článků charismatické obnovy, jako jsou modlitební skupiny, komunity, evangelizační školy, nakladatelství, televizní stanice atd. Všichni sdílíme touž milost křtu v Duchu svatém.“

Můžete vysvětlit, v čem je CHARIS nová?

„Statuta CHARIS mluví o třech dimenzích: šíření křtu v Duchu svatém, jednotě křesťanů a službě chudým. Tyto dimenze slouží evangelizaci, k níž je obnova volána Svatým otcem a v níž se angažuje. Mohlo by se zdát, že na šíření křtu v Duchu svatém není nic nového. Právě o to usiluje charismatická obnova od svého vzniku. Co je tedy vskutku nového? Papež nás žádá, aby křest v Duchu svatém vešel ve známost v celé církvi. Mluvil o tom velmi jasně při mnoha příležitostech. V tom spočívá nový krok pro charismatické hnutí, je to pozvání uskutečňovat službu v univerzální církvi. Papež František také chce po charismatickém hnutí, aby se vrátilo ke svým ekumenickým kořenům, což znamená aktivní práci pro jednotu křesťanů. Tato dimenze byla v počátcích charismatické obnovy velmi živá, ale na mnoha místech pomalu vyprchala. Papež nás žádá, aby byla znovu započtena mezi priority. Ani služba chudým není novinkou. Nicméně novinkou je explicitní povzbuzení „charismatických“ k této službě; sloužit lidem v nouzi. Nemělo by nás to překvapovat: Duch svatý je láska. Je normální, aby ti, kdo chtějí naprosto spoléhat na Něho, byli svědky jeho lásky. Z toho důvodu má služba chudým v charismatické obnově centrální místo.“

27.5.2019

Nejde jenom o migranty...

Vatikán. Nejde jenom o migranty – tento výmluvný titul nese dnešní poselství Svatého otce Františka ke Světovému dni migrantů a uprchlíků, který letos připadne na 29. září. Církev si jej připomíná již stopátým ročníkem a vícekrát v jeho dějinách změnila datum jeho konání. Původní osvětový den o problematice italských migrantů vznikl krátce po nástupu Benedikta XV. – 6. prosince 1914 – a poprvé se slavil na první postní neděli následujícího roku (21.2.1915). Vloni papež František stanovil za termín Světového dne migrantů a uprchlíků poslední zářijovou neděli.

Migranti, uprchlíci, běženci a oběti obchodování s lidmi se stali symbolem vyřazování, neboť kromě nepřízně své vlastní životní situace jsou častokrát zatíženi negativním posudkem svého okolí, které je považuje za příčinu veškerého sociálního zla, píše papež František. Postoj vůči těmto lidem je výstražným znamením, jež nás upozorňuje na hrozící morální úpadek, který nastává, pokud uvolňujeme prostor skartační kultuře. Přítomnost migrantů a uprchlíků – a všeobecně všech zranitelných lidí – tedy dnes představuje výzvu k tomu, abychom si připomněli některé podstatné dimenze našeho křesťanství a lidskosti, upozorňuje římský biskup v poměrně úderném textu, který své teze dokládá citacemi z Písma a církevního magisteria.

Nejde jenom o migranty, jde také o náš strach

Zloba a nízkost naší doby násobí naše obavy z druhých lidí, neznámých, vyděděnců a cizinců. Tento strach může být oprávněný, připouští František, jelikož nám chybí příprava na toto setkání. Pochybnosti či obavy samy o sobě nejsou problémem; ten však nastává, pokud ovlivní naše jednání a myšlení natolik, že nás přivedou k nesnášenlivosti, uzavřenosti či možná nevědomému rasismu.

Nejde jenom o migranty, jde také o lásku

Skutky lásky totiž projevujeme svou vírou a nejvyšší mírou lásku prokazujeme vůči tomu člověku, který ji není schopen oplátit, ba snad ani poděkovat, upomíná papež.

Nejde jenom o migranty, jde o naše lidství

Soucit, jaký projevila milosrdný Samaritán, nemá racionální vysvětlení. Dotýká se totiž nejcitlivějších strun našeho lidství a naléhá na nás, abychom se neodkladně ujali člověka v obtížích. Sám Ježíš učil, že soucit rychle přechází od rozpoznání utrpení k činům, přičemž se ke slovu dostává laskavost a něha, o jejichž potlačení nás dnešní společnost mnohdy žádá, čteme v papežském poselství.

Nejde jenom o migranty, jde o to nikoho nevyřazovat

Dnešní svět se staví stále elitářštěji a hruběji vůči vyhošťovaným lidem. Několik privilegovaných trhů se obohacuje na úkor takzvaných rozvojových zemí, které jsou nadále ochuzovány o jejich nejlepší přírodní a lidské zdroje. Války se odehrávají pouze v některých regionech, ovšem zbraně k jejich vedení se vyrábějí a prodávají v jiných částech světa, které však odmítají přijímat uprchlíky z válečných konfliktů. Skutečný rozvoj, podotýká papež, nicméně začleňuje všechny muže a ženy na tomto světě, podporuje jejich všestranný růst a zajímá se o budoucí pokolení.

Nejde jenom o migranty, jde o to, aby poslední byli prvními

Ježíš Kristus nás žádá, abychom si nepřisvojovali logiku tohoto světa, jíž se ospravedlňuje z vůle, pokud z ní plynou osobní výhody či prospěch vlastní zájmové skupiny. „Nejdřív já, potom druzí“, diktuje dnešní svět. Heslo opravdového křesťana však zní: „Nejprve ti nejposlednější“. V evangelní logice jsou poslední na prvním místě a my jim máme sloužit, poznamenává František.

Nejde jenom o migranty, jde o člověka, o všechny lidi

V jakékoli politické činnosti, v každém programu a pastorační aktivitě máme klást do středu člověka v jeho četných dimenzích, včetně té duchovní. Totéž platí pro všechny lidi, jejichž základní rovnost je nutné uznat, vyzývá římský biskup.

Nejde jenom o migranty, jde o stavbu Božího a lidského města

Naše doba se někdy nazývá „érou migrací“, ale zapomíná se, že mnohé migranty vábí vidina neomezených technologických možností a konzumismu. Vydávají se tak na cestu do „ráje“, který pak nevyhnutelně zklame jejich očekávání. V těchto lidech je nutné vidět bratry a sestry, nikoli pouze problémy žádající vyřešení, uzavírá papež František a opakuje čtyři slovesa, která nabízí jako odpověď na současný migrační fenomén: přijímat, chránit, podporovat a začleňovat.

Ve hře není jen otázka migrantů, nejedná se pouze o ně, nýbrž o nás všechny, o přítomnost a budoucnost lidské rodiny, stojí v závěru Papežského poselství ke Světovému dni migrantů a uprchlíků.

Migranti nám totiž pomáhají vykládat „znamení časů“. Jejich prostřednictvím nás Pán volá ke konverzi, abychom se vymanili z exkluzivismu, lhostejnosti a skartační kultury a naopak se navrátili ke křesťanství v jeho plnosti.

28.5.2019

Papež: Světovou krizi působí záměna morálních a finančních účtů

Vatikán. Papež František vystoupil na setkání věnovaném klimatickým změnám a jejich průkaznosti ve vědě, technice a politice (*Climate Change and New Evidence from Science, Engineering, and Policy*), probíhající pod patronátem Papežské akademie věd.

„V naší době se zdá, že zisk a ztráty jsou považovány za důležitější než život a smrt, a že čistý firemní zisk má přednost před nekonečnou hodnotou člověka,“ řekl papež František ve svém projevu obráceném k předsedkyni generálního shromáždění OSN, Marii Fernanda Espinosa Garcés, a ministrům financí z mnoha zemí, kteří se včera v podvečer sešli v sídle Papežské akademie věd ve Vatikánských zahradách.

„Jste dnes na tomto místě, abyste se zamýšleli nad nápravou této hluboké krize vyvolané záměnou našich morálních účtů s našimi finančními účty. Jste tady proto, abyste napomohli k zastavení krize, která vede náš svět ke katastrofě.“

S odvoláním na dvě důležité světové dohody, o Cílech udržitelného rozvoje v OSN a o klimatu v rámci COP21 v Paříži, připomněl papež význam a důsledky spojené s dosažením předsevzatých cílů. Poukázal na odpovědnost ministrů financí ve stimulování vlád k naplnění závazků, k nimž se před čtyřmi lety zavázaly. Podle papeže může dnešní atmosféru „globální nečinnosti“ prolomit pouze rezolutní a včasná akce:

„Musíme jednat s rozhodností, abychom skoncovali s emisemi skleníkových plynů nejpozději do poloviny století a učinili ještě více. Koncentrace kyslíčného uhličitého se musí významným způsobem snížit, abychom zajistili bezpečnost našeho společného domu. Jak jsme také slyšeli, lze toho dosáhnout s nízkými náklady, budeme-li užívat čistou energii a zvýšíme naši energetickou účinnost.“

Papež nastínil také pět konkrétních cílů, o něž by mezinárodní společenství mělo usilovat:

„Cenit si toho, co je důležité, nikoli toho, co je povrchní; opravit naše národní hospodářství a podniky takovým způsobem, aby nevyvíjely již více aktivit, které ničí naši planetu; skoncovat s globální závislostí na fosilních palivech; otevřít novou kapitolu čisté a bezpečné energie, využívající obnovitelné zdroje jako je např. vítr, slunce a voda; jednat v hospodářské sféře prozíravě a odpovědně, abychom skutečně vycházeli vstříc lidských potřebám, šířili lidskou důstojnost, pomáhali chudým a osvobodili se od modloslužby peněz, působící tolikeré utrpení.“

František poukázal na to, že hlavní položkou státního účetnictví musí být život samý a lidská důstojnost.

„Chci vás povzbudit, abyste své kolegy, ministry financí z celého světa, vyzvali ke sjednocení úsilí a plánů. Kéž vaše práce s vědci a techniky a s lidem vašich národů, zejména s nejchudšími, pomůže k dosažení cílů udržitelného rozvoje a Pařížských dohod o klimatu. Doufám, že se znovu sejdeme, až bude tento společný plán dohodnut s vašimi vládami, abychom děkovali Bohu za jeho milosrdenství, které nám dovolí korigovat naši cestu dříve než bude příliš pozdě. Čas je zásadní. Očekáváme vaše rozhodné kroky pro dobro celého lidstva.“ Řekl papež František v promluvě k účastníkům vatikánské schůzky o klimatických změnách na půdě Papežské akademie věd.

Kázání z Domu sv. Marty

28.5.2019

Papež: Hříchem se stárne, Duch svatý omlazuje

Vatikán. Třebaže život není karneval a přináší mnohé těžkosti, vždycky je lze překonat v každodenním dialogu s Duchem svatým – kázal papež František při ranní mši v kapli Domu sv. Marty.

Dnešní evangelium (Jan 16,5-11) prezentuje Ježíše, jak těší apoštoly, zarmoucené jeho oznámením, že odchází k Otci. Pán je utěšuje pravdou, když jim říká, že je pro ně dobré, aby odešel, protože jim tak pošle Ducha svatého, Přímluvce. „Tento zármutek není křesťanský a proto ho Ježíš apoštolům vytýká - komentoval papež a pokračoval s odkazem na vstupní modlitbu dnešní liturgie: „Prosili jsme Pána, aby nás obnovil trvalou velikonoční radostí. Tady vstupuje na scénu Duch svatý, který omlazuje.“

„Přímluvce, slovo přímluvce označuje toho, »kdo je mi po boku, aby mne podporoval a těšil« a tak abych nepadl, nýbrž šel dál a uchoval si mladost Ducha. Křesťan je vždycky mladý. A když začne srdce křesťana stárnout, začíná se umenšovat jeho křesťanské povolání. Buď jsi mladý srdcem, duší anebo nejsi plně křesťanem.“

Duch svatý – řekl dále papež– uschopňuje k nesení kříže, jak podává dnešní úryvek ze Skutků apoštolů (Sk 16,22-34) o Pavlovi a Sílovi, kteří ve vězení – plni radosti - zpívali chvalozpěvy Bohu.

„Toto je mladost. Mládí ti vždycky umožňuje vidět naději. Aby však člověk byl takto mladý, je zapotřebí, aby vedl každodenní dialog s Duchem svatým, který je nám stále po boku! Tento velký dar nám Ježíš zanechal jako oporu, která ti umožňuje jít dál.“

„Třebaže jsme hříšníci, Duch nám umožňuje litovat a hledět vpřed – pokračoval papež. Mluv s Duchem svatým, který tě podporuje a omlazuje. Hřešením se stárne. Stárne duše, stárne všechno. Nikdy však netřeba pohanskému smutku podléhat. V životě přicházejí těžkosti, ale Duch nám je pomáhá překonat, včetně mučednictví.

„Prosme Pána, abychom neztráceli tuto obnovenou mladost a nestali se penzionovanými křesťany, kteří ztratili radost a nenechají se dál vést. Křesťan nikdy neodchází do penze, křesťan žije, protože je mladý, když je pravým křesťanem.“

29.5.2019

Papež: Ježíš před rozlíceným davem mlčel

Vatikán. Člověk, dbalý Ježíše, ví, že na zarputilé útoky se nejlépe odpovídá mlčením, říká papež František v rozhovoru s vatikanistkou Valentinou Alazrakiovou, který v úterý odvysílal mexický televizní kanál *Televisa*. Papež v dlouhém interview neuhýbá před nepohodlnými osobními otázkami (jakou je např. obviňování z hereze) a vyjadřuje se k ožehavým církevním i společenským tématům (od pedofilie v církvi přes násilí na ženách po roli médií a nakládání s migranty).

Vrací se k případu bývalého kardinála McCarrica, který byl zbaven duchovenského stavu v důsledku těžkých sexuálních zločinů, a vysvětluje, proč se tehdy nebránil obviněním někdejšího vatikánského diplomata Viganó: „Reagovat na zatvrzelost ničemu neposlouží, lepší je mlčet.“ V souvislosti s chilskými kauzami pohlavního zneužívání v církvi nicméně František neskrývá, že „informace, které se k němu dostaly, neodpovídaly realitě“, a přiznává svou chybu. Televizní rozhovor se ovšem netýká pouze domnělých či skutečných případů pedofilie a korupce v církvi a kardinálů Pella, Barbarina či Maradiagy.

Jeho úvodní část se věnuje situaci v Mexiku, které papež navštívil před třemi lety a sloužil tu mši na jednom z oplocených hraničních přechodů. Římský biskup varuje před pokračováním ve stavbě obranných zdí, protože „jednu takovou zeď jsme už poznali, a sice v Berlíně“. V souvislosti s násilím, které nepolevuje na mexickém území, radí tamním politikům, aby se „pro dobro země dohodli na kompromisu“, ovšem nikoli s pašeráky drog.

Násilí totiž odnímá budoucnost nejmladším generacím, které papež vyzývá, aby pěstovaly vlastní kořeny. Neméně vážným jevem jsou v Mexiku vraždy žen, dokládá papežova tazatelka na několika předmětech, které kdysi patřily obětím. „V této kultuře smrti“, podotýká papež, „má žena dosud druhořadou pozici, odkud chybí jen krůček k jejímu zotročení“. Podle Františka naopak „svět bez žen nemůže fungovat, a nikoli jen proto, že rodí děti. Žena činí domov domovem a jejím vlastnictvím je výraz, který dnes mizí ze slovníků, protože všem nahání strach: něha“.

Jak bylo řečeno, mexická novinářka na papeže útočí s celou řadou kritik a obvinění. Načtení z hereze papež řeší s humorem a „otcovskou laskavostí. Modlím se za tyto lidi, protože se mýlí a podléhají

manipulaci". Výtku, že se více věnuje migrantům a lidem mimo církve než vlastním ovečkám, které naopak často kárá, František vnímá jako kompliment: „Ježíš dělal totéž a ustavičně jej vinili, že se zdržuje s hříšníky...Není to otázka oblíbenosti, nýbrž preferencí. Pokud jsem si jist, že o ty „domácí“ je dobře postaráno, vydávám se hledat jiné...“

Papež hovoří rovněž o svém vztahu ke sdělovacím prostředkům, který – navzdory mnoha výčtkám – dosud považuje za dobrý a nešetří sebekritikou: „Některé mé omyly, díky Bohu neznáte, jinak byste mne napadali ještě více“, říká na adresu novinářů a dodává: „Zpovídám se každé dva týdny, protože také chybuji...“ Dlouhý rozhovor poskytuje prostor rovněž k úvahám o vztazích s islámem (který, podle papeže, „nelze ignorovat, protože nově vstoupil do Evropy) a postupném vatikánském sbližování s Čínou. „To je můj sen, mám Číňany moc rád“, svěřuje se papež a vítá nedávnou dohodu o jmenování biskupů. Na případnou návštěvu Petrova nástupce v Čínské lidové republice si ovšem ještě počkáme.

Generální audience

29.5.2019

O Skutcích apoštolů – »poskytl jim důkazy, že žije... přikázal... aby čekali na Otcovo zaslíbení«

Drazí bratři a sestry, dobrý den!

Začínáme dnes nový cyklus katechezí o knize Skutků apoštolů. Tato biblická kniha, kterou napsal evangelista svatý Lukáš, vypráví o cestě. O jaké cestě? O cestě *evangelia* světem, a ukazuje nám, jak podivuhodně se snoubí Boží Slovo a Duch svatý, který zahajuje evangelizaci. Aktérem Skutků je právě tento živý a účinný pár: Slovo a Duch.

Bůh »sesílá svůj rozkaz na zemi« a »rychle běží jeho slovo« - jak říká Žalm (147,4). Boží Slovo běží, je dynamické, zavlažuje každou půdu, na kterou padne. Co je jeho silou? Svatý Lukáš nám říká, že lidské slovo je účinné nikoli díky rétorice, tedy řečnickému umění, nýbrž Duchem svatým, který je *dynamis*, dynamikou Boha, Jeho silou, která má moc očistit slovo a učinit jej nositelem života. Kupříkladu Bible podává příběhy a lidská slova, ale jaký je rozdíl mezi Biblií a dějepisnou knihou? V tom, že biblických slov se ujímá Duch svatý, který jim dává obrovskou sílu, jinou sílu, a pomáhá nám, aby tato slova byla účinnou setbou svatosti, setbou života. Když navštíví Duch lidské slovo, uděluje mu dynamiku jako „dynamit“, takže je schopné zapalovat srdce, bořit schémata, rezistence a dělicí zdi, otevírá nové cesty a rozšiřuje hranice Božího lidu. Uvidíme to během těchto katechezí nad knihou Skutků apoštolů.

Tím, kdo dává zvučnost a pronikavost našemu tak křehkému slovu, schopnému dokonce lhát a vymaňovat se ze svojí odpovědnosti, je pouze Duch svatý, skrze něhož byl zrozen Boží Syn; Duch svatý, který jej pomazal a pověřil posláním; Duch svatý, díky němuž vyvolil svoje apoštoly a který byl zárukou vytrvalosti a plodnosti jejich zvěstování a je i dnes zárukou našeho zvěstování.

Evangelium končí Ježíšovým vzkříšením a nanebevstoupením, a děj Skutků apoštolů začíná právě odtud, hojností života Vzkříšeného, jež se vlévá do Jeho církve. Svatý Lukáš nám říká, že Ježíš »poskytl po svém utrpení mnoho důkazů, že žije: po čtyřicet dní se zjevoval a mluvil o Božím království« (Sk 1,3). Jednání Vzkříšeného je nanejvýš lidské, když společně se svými apoštoly jí a vybízí je, aby s důvěrou očekávali naplnění Otcova zaslíbení: »budete pokřtěni Duchem svatým« (Sk 1,5).

Křest Duchem svatým je totiž zkušenost, umožňující vstupovat do osobního společenství s Bohem, mít podíl na všeobecnosti Jeho spásanosné vůle, obdržet dar *parrhesie*, tzn. odvalu, schopnost pronášet slovo jako „Boží děti“: jasné, svobodné, účinné a plné lásky vůči Kristu i bratřím.

Není tedy zapotřebí si vybojovat, vydobýt či zasloužit Boží dar. Všechno je dáno *zdarma* a *ve svůj čas*. Pán dává všechno zdarma. Spása se nekupuje, neplatí: je darem daným zdarma. Ohledně touhy znát předem čas, kdy dojde k události, které předpověděl, Ježíš odpovídá: »To není vaše věc, abyste věděli čas a okolnosti, jak je Otec z vlastní moci ustanovil. Ale až na vás sestoupí Duch svatý, dostanete moc a budete mými svědky v Jeruzalémě, v celém Judsku a Samařsku, ano až na konec země« (Sk 1,7-8).

Vzkříšený vybízí svoje, aby neprožívali přítomnost úzkostně, ale stali se spojenci času, uměli čekat na rozuzlení posvátných dějin, které nebyly přerušeny, nýbrž pokračují, a dovedli očekávat „kroky“ Boha, který je Pánem času i prostoru. Vzkříšený vybízí svoje, aby „nevymýšleli“ svoje poslání, nýbrž počkali, až Otec dynamizuje jejich srdce svým Duchem, aby mohli vydávat svědectví v misijním poslání, schopném šířit se z Jeruzaléma až do Samařska, překonat hranice Izraele a dojít až na periferie světa.

Toto očekávání prožívají apoštolové společně jako rodina v Pánu v hořejší místnosti či večeřadle, jehož stěny stále dosvědčují dar, kterým se Ježíš odevzdal svým v eucharistii. A jak očekávají tuto sílu, Boží *dynamis*? Vytrvale se modlí jako by jich nebylo mnoho, nýbrž *jen jeden*. Jednomyslně setrvali v modlitbách. Modlitba totiž přemáhá samotu, pokušení i podezření a otevírá srdce ke společenství. Přítomnost žen a Marie, Ježíšovy matky, tuto zkušenost zesiluje. Ony se naučily od Mistra jako první dosvědčovat věrnost lásce a moc společenství, přemáhající každou bázeň.

Prosme také Pána o trpělivost vyčkat jeho kroků, „nevymýšlet“ si Jeho dílo, zůstat poddajní v modlitbě, vzývat Ducha a pěstovat umění církevního společenství.